

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 8/1 2019 s. 587-602, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINA DEVAM EDEN ÇOCUKLARIN MOTİVASYON DÜZEYLERİ İLE SOSYAL BECERİLERİ VE PROBLEM DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Saide ÖZBEY*

Serap AKTEMUR GÜRLER**

Geliş Tarihi: Aralık, 2018

Kabul Tarihi: Mart, 2019

Öz

Bu araştırma okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 48-72 aylık çocukların motivasyon düzeyleri ile sosyal becerileri ve problem davranışları arasında ilişki belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nicel araştırma desenlerinden ilişkisel tarama yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 yılı bahar döneminde Kars il merkezinde yer alan resmi ve özel okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 48-72 aylık tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 304 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Genel Bilgi Formu”, “Sosyal Beceri Ölçeği”, “Problem Davranış Ölçeği” ve “Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre çocukların sosyal beceri puanlarıyla motivasyon puanları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunduğu ve çocukların problem davranış puanlarıyla motivasyon puanları arasında negatif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Motivasyon, sosyal beceri, problem davranış, okul öncesi.

THE INVESTIGATION OF RELATION AMONG THE PROBLEM BEHAVIORS, SOCIAL SKILLS AND MOTIVATION LEVEL OF STUDENTS ATTENDING THE PRE-SCHOOL INSTITUTIONS

Abstract

This research is conducted to determine the relation among the problem behaviors, social skills and motivation level of students (48-72 months) attending the pre-school institutions. The research is planned as to correlational survey model. The working group of this research is composed of 304 pre-school student (48-72 months) who attends the formal and private pre-school institutions in the center of Kars and this group is selected by using random sampling method. In this research as data collection tool “General Information Form”, “Social Skills Scale”, “Problem Behavior Scale” and “Motivation Scale for pre-school students” are used. As to research

* Doç. Dr.; Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi ABD, saideozbey@gmail.com.

** Öğr. Gör.; Kafkas Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, s.aktemur40@gmail.com.

results, it is clear that there is a meaningful and positively relation between the social skill points and motivation points and also there is a meaningful and negatively relation between the problem behavior points and motivation points.

Keywords: Motivation, social skills, problem behavior, pre-school.

1. Giriş

Çocuklar dünyaya geldikleri andan itibaren gelişim sürecinde tükenmek bilmeyen bir keşif ve araştırma enerjisine sahiptirler. Belirli ödüller olmasa bile çocukların merak, araştırma ve keşfetme çabaları içseldir ve motivasyonun bir ürünüdür (Ryan ve Deci, 2000a). Yaşam boyu farklı içeriklerle devam eden öğrenme sürecinde içsel motivasyon ön plana çıkmaktadır (Tuğrul, 2002). Morgan, Harmon ve Maslin (1990) motivasyonu, bireyi odaklanmış ve tutarlı bir şekilde bağımsız olarak denemeye, problemi çözüme ulaştırmaya ya da zorlayıcı bir beceri veya işe girişmeye teşvik eden psikolojik bir güç olarak tanımlamışlardır. Akbaba ise (2006) motivasyonu, öğrenme için gerekli ön şartlardan biri olmakla birlikte, bireye enerji verip, davranış için istekli hale getirerek etkin öğrenmenin gerçekleşmesinde en önemli faktörlerden birisi olarak vurgulamıştır. Brophy'e (2004) göre ise motivasyon, amaca yönelik hareketleri kapsayan kavramsal bir yapıdır. Motivasyon; enerjinin, sebatın, harekete geçmenin ve amacın tüm yönleriyle ilgilidir (Ryan ve Deci, 2000b).

Çocuk hem içsel hem de dışsal uyarıcılar tarafından motive edilebilse de içsel motivasyonu gelişmiş çocukların dışsal motivasyonla desteklenen çocuklara göre öğrenme olasılığı daha yüksektir (Özbey, 2018a). Çocuklar hem içsel hem de dışsal faktörler tarafından motive edilerek çevre ile etkili bir şekilde etkileşim kurma arzusuna girer ve bu noktada motivasyon, çocuklar için problem çözme görevlerini üstlenecek bir pervane görevi görür (Cuskelly ve Gilmore, 2014). Söz konusu durum motivasyon kavramıyla ilgili içsel ve dışsal motivasyon tanımlamalarının yapılmasını ortaya çıkarmıştır. İçsel motivasyon özümseme, yetkinlik, kendiliğinden ilgi, bilişsel ve sosyal gelişim için çok önemli olan ve yaşam boyunca canlılık kaynağını temsil eden keşif için doğal eğilimi içermektedir (Ryan ve Deci, 2000a). Ayrıca içsel motivasyonu gelişmiş bireyler kendilerini ve amaçlarına yönelik çabalarını zenginleştirirler. Öğrenme görevlerine konsantre olurlar ve bir görevi başarmak için ısrarlı bir şekilde çalışmaya devam ederler (Özbey, 2018a).

Senko, Durik ve Harackiewicz (2008) dışsal motivasyonu “bazı çocukların öğrenme ile ilgilenmek için, diğerlerinden daha iyi olmak ya da övgü kazanmak gibi dışsal nedenlere cevap vermeyi öğrenme durumu” olarak tanımlamışlardır. Bu görüşün aksine içsel olarak motive olan bireylerin motivasyonları daha güçlü ve dışsal olanlara göre öğrenmeye daha yatkındır. İçsel

yönden motive olan öğrenenler öğrenmeye odaklanır, dışsal yönden motive olan öğrenenler nasıl görünebilecekleri konusunda daha fazla endişe duyarlar. Bu nedenle dışsal motive olan bireylerin başarısızlık korkusu ile denemeyi reddetme olasılığı daha yüksektir (Cuskelly ve Gilmore, 2014). Motivasyonu yüksek bireyler öğrenme aktiviteleriyle meşgul olur, zorlayıcı bulunduğu görevlerle devam eder, kendilerini yetkin olarak değerlendirir, başarılarının kendi kontrollerinde olduğunu görür ve başarılı olduklarında bundan büyük bir mutluluk ve haz duygusunu yaşarlar (Turner ve Johnson, 2003).

Okul öncesi dönemde ve daha sonraki okul başarısı için uluslararası literatür motivasyonun çocukların sosyal duygusal beceriler, bilişsel beceriler, motor beceriler, akademik beceriler yani genel gelişim alanlarında ne kadar önemli olduğu üzerine araştırmalar sergilemektedir (Özbey, 2018a). Okul öncesi dönem çocuklarının okul hazırlığına ilişkin en güncel çalışmalar incelendiğinde, okuryazarlık ve matematik gibi erken akademik becerilerin ölçülmesine odaklandığı görülmektedir. Her ne kadar bu beceriler okul başarısını artırmada faydalı olsa da, araştırmalar sosyo-duygusal ve motivasyonel faktörlerin daha da önemli olabileceğini göstermektedir (Jozsa ve Barrett, 2018). Motivasyon sıklıkla farklı öğretim düzeylerinde akademik başarıyı artırmak için kullanılan bir kavram olarak bilinmektedir. Oysaki motivasyon, biyolojik, bilişsel ve sosyal düzenlemenin merkezinde yer aldığı için merkezi bir konudur (Ryan ve Deci, 2000a). Clikeman (2007) motivasyon olmadan, çocuklarda becerilerin gelişip gerçekleşmeyeceği, becerilerin gelişmesinde motivasyonun göz ardı edilemeyeceğini ifade etmiştir.

Elias'a (2018) göre motivasyonu geliştirmenin önemli noktası, çocukları bir sonraki aşamaya geçecek şekilde yetiştirmektir. Okulda gün boyu kendilerini yetersiz hissetmek yerine, başarıyı ve yetkinliği deneyimlemelerini sağlayacak şeyler yapma şansına sahip olmaları çocukları motive edecektir. Çocuktaki başarı duygusu özgün yollarla beslenmeli ve performanslarını nasıl geliştirecekleriyle ilgili onlara net olarak geri bildirimler sunulmalıdır. Çocukların adaptasyonuna ve yetkinliğin gelişimine önemli katkı sağlayan beceri öğrenme ve problem çözme konusunda çocukların çalışmalarını harekete geçiren ve sürdüren motivasyon, daha sonraki başarı ve uyum için önemli bir gelişim öncüsü olarak kabul edilmiştir (Huang ve LingLay, 2017).

Okul öncesi dönem çocuklarına yönelik yapılan çalışmalar, çocukların akranlarıyla sağlıklı ilişkiler kurabilmeleri ve sürdürebilmelerinde sosyal becerilerin önemini ortaya koymaktadır. Denham ve ark. (2003) sosyal becerilerin yapısını "gelişimsel ihtiyaçları kısa ve uzun vadede karşılayan organize davranışlar sonucu etkileşimde etkililik" olarak tanımlamışlar ve sosyal açıdan yetenekli anaokulu çocuklarının okul hakkında olumlu tutum ve

öğretmenleriyle daha olumlu ilişkiler geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Çocuklar bir şeyi başarıp kendilerini etkili hissetmeye başladıklarında, daha zorlu görevleri tamamlamaya çalışarak bu hissi tekrarlamak isterler. Bu başarılar özgün oldukları takdirde daha anlamlıdır ve yetkinlik hissi de başlı başına anlamlı bir ödüdür (Elias, 2018).

Huang ve Ling Lay (2017) erken çocukluk döneminde motivasyonun başarı ve uyum için önemli bir gelişim öncüsü ve aynı zamanda çocukların uyum ve gelişimi için katkı sağlayan beceriler ve problem çözme konusundaki çabalarını sürdürebilmeleri için önemli bir unsur olduğunu ifade etmişlerdir. Akduman, Günindi ve Türkoğlu (2015) sosyal becerileri, çocuğun sosyal gereklilikleri yerine getirmek için başvurduğu, insanlar arasındaki iyi ilişkilerin temelini oluşturma amacıyla gerekli olan ve amaca götüren özel yollar olarak açıklamıştır. Çubukçu ve Gültekin (2006) ise, sosyal becerileri sosyal ilişkileri başlatma, devam ettirme ve sonlandırma, memnun edici olmayan, nahoş durumlarla yüzleşip üstesinden gelme, yaşanan çatışmaları çözümüleme ve girişimde bulunabilme ile ilgili yetenekleri kapsama şeklinde açıklamışlardır. Sosyal beceriler küçük çocukların arkadaş edinmesine ve okulda başarılı olmasına yardımcıdır (Bikos & Gregoriadis, 2012; Gregoriadis, Grammatikopoulos ve Zachopoulou 2013). Mitchell ve Glossop (2005) sosyal becerilerin ve duygusal gelişimin, çocukların öğrenmeye hazır olmaları için çok önemli bir yere sahip olduğunu belirtmektedirler.

Araştırmacılara göre ilk yıllarda sosyal beceriye sahip olmada başarısız olan çocukların hayatlarının geri kalan kısmında uyumsuz davranışlar geliştirme riski taşıdığı vurgulanmaktadır (Nissen ve Hawkins, 2010). Çocuklar 6 yaşına kadar sosyal beceri kazanamadıklarında ileriki dönemlerde çocukta sosyal duygusal, bilişsel ve akademik becerilerin gelişiminde olumsuzluklar yaşayabilmektedirler (Alisinaoğlu ve Özbey, 2011). Erken çocukluk yıllarında sosyal-duygusal açıdan hızlı bir gelişim söz konusudur ve okul öncesi dönemde sosyal becerilerin kazandırılması sonraki gelişim dönemlerinde çocukta ruh sağlığı, uyum ve akademik beceriler açısından önemli katkı sağlayacaktır (Sübaşı ve Şehirli, 2010; Kılıç ve Aytar, 2017). Şahin'e (2001) göre, sosyal becerilerin kazanılmaması durumu çocuğun sosyal ilişkilerinde yetersiz olmasına, diğer insanlarla uyum güçlükleri yaşamasına, karşılaştıkları sorunları çözmede sosyal becerileri kazanmış çocuklara oranla çok daha az çözüm seçeneğine sahip olmalarına (Samancı ve Uçan, 2017) ve problem davranışlar sergilemelerine neden olabilmektedir.

Problem davranış, gelişim dönemlerinde çocuğun yaşadığı zorluklara çevrenin gösterdiği tepkiye bağlı olarak gelişen olumsuz davranışlardır (Yavuzer, 1998: 241). Kanlıklıçer (2005) Problem davranışı "*bireyin kendisine ve çevresine karşı zarar veren tutum ve davranışları nedeniyle, sosyal ortamların dışında yer almasına neden olacak davranışlar*"

şeklinde tanımlamıştır. Sosyal beceriler gelişimsel süreçte ortaya çıkar ve daha önce öğrenilmiş bilgi ve beceriler üzerine kurulur. Davranış problemi olan saldırgan çocuklar sosyal akranlarıyla karşılaştırıldığında problem çözme, duygu düzenleme ve sosyal beceri alanlarında daha fazla güçlük yaşamaktadırlar (Clark, Menna ve Manel, 2012).Çocukluk döneminde problem davranışlar toplumları etkileyen en ciddi sorunlardan birini temsil etmeye devam etmektedir (Foster ve Jones, 2005). Clark ve arkadaşları (2012) tarafından yapılan çalışmada, sosyal beceriler gelişimsel olarak hassas bir şekilde sağlandığı zaman, çocukların daha sonra sosyal davranış temelini oluşturan sorun çözme, duygusal düzenleme ve neden-sonuç ilişkilerine ilişkin mesajları içselleştirebildiği saptanmıştır. Son araştırmalar problem davranışları olan çocuklara erken müdahalenin önemine işaret etmektedir. Okul öncesi dönemdeki sorunlar üzerine yapılan çalışmaların çoğu her yaştaki sorunlu davranışı tanımlamak için aynı kriterleri uygulamaktadır (Basten vd. 2015). Yavuzer'e göre (1998:244) bir çocuğun davranışlarının normal davranış ya da problem davranış sayılabilmesi için bazı ölçütler olması gerekmektedir. Bu ölçütler; yaşa uygunluk, yoğunluk, süreklilik ve cinsel rol beklentisi ve kültürel faktörler olarak belirtilmektedir. Okul öncesi dönemlerde duygusal ve davranışsal problemleri tanımlamak zordur. Çünkü erken yaşlarda “sorunlu” kabul edilen davranışlar erken çocukluk döneminde normal gelişimin bir parçasıdır (Carter, Gowan ve Davis, 2004).

Son yıllarda erken çocukluk döneminde motivasyonun önemini ortaya koyan çalışmalar, motivasyonun sadece akademik başarıyı değil; hemen hemen tüm gelişim alanlarındaki ilerlemeyi nitelikli hale getiren bir unsur olarak anılmaya başlanmıştır. Özellikle okul ortamlarında içsel motivasyondan kaynaklanan yaratıcılık, sebat, benlik saygısı, güven, ilgi ve heyecan gibi unsurların öğrenmeye yönelik farklı sonuçları ortaya çıkarması motivasyon konusuna olan ilgiyi artırmıştır (Özbey, 2018b). Alan yazını incelendiğinde yurt içinde özellikle erken çocukluk döneminde motivasyonla ilişkili çalışmalar sınırlıdır. Morgan ve arkadaşlarına (2015) göre motivasyon, “çocukların kapsamlı biçimde değerlendirilmesinin bir parçası olarak kullanılması gereken temel bir gelişim yapısıdır”. Bu noktadan hareketle yapılan araştırma çocukların motivasyon düzeyleri ile sosyal becerileri ve problem davranışları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma sosyal uyum ve beceriler ile motivasyon ilişkisine dair bir ön inceleme sunarken aynı zamanda erken çocukluk dönemi ile ilgili literatüre farklı bir bakış açısıyla katkı sağlayacağı ve bundan sonra yapılacak olan çalışmalara rehber olacağı düşünülmektedir.

2. Yöntem

2. 1. Araştırma Modeli

Araştırma nicel araştırma olarak planlanmıştır. Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların motivasyon düzeyleri ile sosyal becerileri ve problem davranışları arasındaki ilişkinin incelendiği bu araştırma ilişki tarama modelinde planlanmıştır. İlişki tarama modeli; iki ya da daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2013).

2. 2. Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Kars il merkezinde yer alan Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel anaokullarına devam eden 48-72 aylık çocuklar oluşturmaktadır. Evrenden basit tesadüfi küme örnekleme yöntemiyle seçilmiş 304 çocuk araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çocukların %52,3'ü kız (n=159) % 47,7'si (n=145) erkektir. Çocukların % 8,6'sı (n=26) resmi ilkokulların anasınıfına, % 55,9'u (n=170) bağımsız anaokullarına, %35,5'i (n=108) ise özel anaokullarına devam etmektedir.

2. 3. Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında çocukların demografik özelliklerine ilişkin bilgileri içeren “Kişisel Bilgi Formu”, “Anaokulu ve Anasınıfı Davranış Ölçeği (PKBS-2)” ve “Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır.

Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği: Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği (The Dimensions of Mastery Questionnaire DMQ18); Morgan, Maslin-Cole, Harmon, Busch-Rossnagel, Jennings, Hauser-Cram, ve Brockman tarafından 30 yıldan beri geliştirilme çalışmalarına devam edilen bir ölçektir. Motivasyon Ölçeği'nin (DMQ18) yeni doğan, okul öncesi ve okul çağı çocukları için revizesi yapılmıştır (Morgan, Wang, Barrett, Liao, Wang, Huan ve Jozsa, 2015). Ölçek 5'li Likert tipi bir ölçektir. 1=Hiç onun gibi değil, 5=Tam onun gibi şeklinde değerlendirilmektedir. Çocuklar adına öğretmenler tarafından doldurulmaktadır. Ölçekten alınan puanlar arttıkça motivasyon düzeyinin arttığı anlamına gelmektedir. 2015 yılında revize edilen Okul Öncesi Motivasyon Ölçeği (DMQ18), *Bilişsel Sebat Ölçeği*, *Kaba Motor Sebat Ölçeği*, *Yetişkinlerle Sosyal Sebat Ölçeği*, *Çocuklarla Sosyal Sebat Ölçeği*, *Üst Düzey Memnuniyet Ölçeği*, *Olumsuz Tepki Ölçekleri* ve *Genel Yeterlilik* olmak üzere 7 alt ölçekten ve 39 maddeden oluşmaktadır. “Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeğinin” yurt içinde uyarılma çalışması Özbey ve Dağlıoğlu (2017) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin faktör yapısını doğrulamak için yapılan Doğrulayıcı Faktör Analizi sonucunda ölçeğin 7 faktörlü yapısı doğrulanmıştır. Ölçeğin uyum indeksleri

değerlendirildiğinde uyarlanan ölçeğin yedi faktörlü yapısı için model veri uyumunun sağlandığını saptanmıştır. Ölçeğin Alpha güvenilirlik kat sayıları .84 ile .91 arasında, Sperman Brown İki Yarı Test güvenilirliği katsayıları ise .77 ile .90 arasında değişmektedir. Ölçeğin test tekrar test güvenilirliği ,85'dir. Özbey (2018) ölçeğin Ankara örnekleminde geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını (n=401) tekrar yapmıştır. Doğrulayıcı Faktör Analizi sonucunda ölçeğin 7 faktörlü yapısı doğrulanmış; modelin $\chi^2=2311.91$, serbestlik derecesi (df) =681, $\chi^2/df=3,39$ olarak saptanmıştır. Ölçeğin diğer uyum iyiliği indekslerinden REMSEA= 0.077; SRMR =0.052; RMR =0.067; NNFI=0.98, NFI=0.97 ve CFI=0.98, GFI=0.77 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin uyum indeksleri değerlendirildiğinde ölçeğin yedi faktörlü yapısı için model veri uyumu sağlanmış ve model istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Alt ölçeklerin birbiriyle ilişkisini saptamak için Pearson Korelasyon analizi yapılmış alt ölçeklerin birbiriyle orta ve üst düzeyde ilişkileri bulunduğu saptanmıştır. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları ise .87 ile .91 arasında değişmektedir.

Anaokulu ve Anasınıfı Davranış Ölçeği: Anaokulu ve Anasınıfı Davranış Ölçeği” (Preschool and Kindergarten Behaviour Scale (PKBS-2))’nin Türkiye’deki çocuklar için uyarlama çalışması Alisinanoğlu ve Özbey tarafından (2009) yapılmıştır. 4’lü derecelendirme içeren likert tipi bir ölçektir. Ölçek “Sosyal Beceri” ve “Problem Davranış” olmak üzere iki bağımsız alt ölçekten oluşmaktadır. “Problem Davranış Ölçeği” Dışa Yönelim, İçe Yönelim, Anti Sosyal ve Ben Merkezci olmak üzere dört faktörden oluşmaktadır. “Problem Davranış Ölçeği” birinci faktör için yapı güvenilirliği .96, açıklanan varyans .62; ikinci faktör için yapı güvenilirliği .90, açıklanan varyans .65, üçüncü faktör için yapı güvenilirliği .89, açıklanan varyans .73, dördüncü faktör için yapı güvenilirliği .75, açıklanan varyans .51 olarak saptanmıştır. “Problem Davranış Ölçeği” birinci faktörün Cronbach Alfa değeri .95, ikinci faktörün Cronbach Alfa değeri .87, üçüncü faktörün Cronbach Alfa değeri .81, dördüncü faktörün Cronbach Alfa değeri .72; “Problem Davranış Ölçeği” toplam Cronbach Alfa değeri ise .96 dır. “Problem Davranış Ölçeği” dörtlü likert tipi bir ölçektir. Çocukların ölçekten alacağı yüksek puanlar problem davranışların fazla olduğunu; düşük puanlar ise problem davranışların düşük olduğunu ifade etmektedir (Alisinanoğlu ve Özbey, 2009). Sosyal Beceri Ölçeği, *Sosyal İşbirliği, Sosyal Bağımsızlık ve Sosyal Kabul Becerileri, Sosyal Etkileşim* olmak üzere üç faktörden oluşmaktadır. Sosyal Beceri Ölçeği 23 maddeden oluşan ve “Hiç, Bazen, Nadiren ve Sık Sık” şeklinde puanlanan Likert tipi bir ölçektir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 92 en düşük puan ise 23’dür. Toplam puanın yüksek olması çocukların sosyal becerilerinin yüksek olduğunu göstermektedir. “Sosyal Beceri Ölçeği”nin birinci faktörünün Cronbach Alfa değeri .92, ikinci faktörün Cronbach Alfa değeri .88, üçüncü faktörün Cronbach Alfa değeri .88; Sosyal Beceri Ölçeği’nin toplam Cronbach Alfa değeri ise .94, olarak saptanmıştır.

3. Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde çocukların motivasyon düzeyleri ile sosyal becerileri ve problem davranışları arasındaki ilişkiye yönelik analizlere yer verilmiştir.

Tablo 1: Çocukların Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği ile Sosyal Beceri Ölçeğinden Aldıkları Puanlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Pearson Korelasyon Tablosu

		<i>Sosyal İşbirliği</i>	<i>Sosyal Bağımsızlık ve Kabul</i>	<i>Sosyal Etkileşim</i>	<i>Sosyal Beceri Ölçeği Toplam</i>
<i>Bilişsel Sebat</i>	p	,696**	,570**	,623**	,715**
	r	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304
<i>Kaba Motor Sebat</i>	p	,603**	,575**	,515**	,640**
	r	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304
<i>Yetişkinle Sosyal Sebat</i>	p	,532**	,580**	,607**	,631**
	r	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304
<i>Çocuklarla Sosyal Sebat</i>	p	,610**	,670**	,644**	,711**
	r	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304
<i>Üst Düzey Memnuniyet</i>	p	,645**	,459**	,511**	,621**
	r	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304
<i>Olumsuz Duygular</i>	p	,307**	,294**	,415**	,368**
	r	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304
<i>Genel Yeterlilik</i>	p	,583**	,663**	,574**	,676**
	r	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304

** p<0,01

Tablo 1 incelendiğinde çocukların “Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeğinin” alt ölçeklerinden ve “Sosyal Beceri Ölçeği”nden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde ve anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. *Bilişsel Sebat Alt Ölçeği* ile “Sosyal Beceri Ölçeği” toplam puanları arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = ,715$, $p<0.01$). *Kaba Motor Sebat Alt Ölçeği* ile “Sosyal Beceri Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r=,640$, $p<0.01$). *Yetişkinle Sosyal Sebat Alt Ölçeği* ile “Sosyal Beceri Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r =,631$, $p<0.01$). *Çocuklarla Sosyal Sebat Alt Ölçeği* ile “Sosyal Beceri Ölçeği” toplam puanları arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r=,711$, $p<0.01$). *Üst Düzey Memnuniyet Alt Ölçeği* ile “Sosyal Beceri Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r=,621$, $p<0.01$). *Olumsuz Duygular Alt Ölçeği* ile “Sosyal Beceri Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r =,368$, $p<0.01$). *Genel Yeterlilik Alt Ölçeği* ile “Sosyal Beceri Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r=,676$, $p<0.01$). Tabloya göre çocukların motivasyon düzeyleri yükseldikçe sosyal beceriler artmakta aynı şekilde sosyal beceriler arttıkça motivasyon düzeyleri de artmaktadır.

Tablo 2: Çocukların Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği ile Problem Davranış Ölçeğinden Aldıkları Puanlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Pearson Korelasyon Tablosu

		<i>Dışa Yönelim</i>	<i>İçe Yönelim</i>	<i>Anti Sosyal</i>	<i>Ben Merkezci</i>	Problem Davranış toplam
<i>Bilişsel Sebat</i>	p	-,553**	-,464**	-,443**	-,447**	-,580**
	r	,000	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304	304
<i>Kaba Motor Sebat</i>	p	-,472**	-,521**	-,427**	-,467**	-,538**
	r	,000	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304	304
<i>Yetişkinle Sosyal Sebat</i>	p	-,396**	-,367**	-,300**	-,322**	-,420**
	r	,000	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304	304
<i>Çocuklarla Sosyal Sebat</i>	p	-,504**	-,480**	-,407**	-,465**	-,548**
	r	,000	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304	304
<i>Üst Düzey Memnuniyet</i>	p	-,466**	-,453**	-,438**	-,348**	-,504**
	r	,000	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304	304
<i>Olumsuz Duygular</i>	p	-,250**	-,196**	-,193**	-,158**	-,252**
	r	,000	,001	,001	,006	,000
	n	304	304	304	304	304
<i>Genel Yeterlilik</i>	p	-,463**	-,413**	-,359**	-,441**	-,498**
	r	,000	,000	,000	,000	,000
	n	304	304	304	304	304

**p<0,01

Tablo 2 incelendiğinde çocukların “Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği” ile “Problem Davranış Ölçeği”nden aldıkları puanlar arasında *Olumsuz Duygular* alt ölçeğinde düşük diğer ölçeklerde ise orta düzeyde negatif yönde ilişkiler olduğu görülmektedir. *Bilişsel Sebat Alt Ölçeği* ile “Problem Davranış Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde negatif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = -,580, p < 0.01$). *Kaba Motor Sebat Alt Ölçeği* ile “Problem Davranış Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde negatif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = -,538, p < 0.01$). *Yetişkinle Sosyal Sebat Alt Ölçeği* ile “Problem Davranış Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = -,420, p < 0.01$). *Çocuklarla Sosyal Sebat Alt Ölçeği* ile “Problem Davranış Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde negatif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = -,548, p < 0.01$). *Üst Düzey Memnuniyet Alt Ölçeği* ile “Problem Davranış Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde negatif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = -,504, p < 0.01$). *Olumsuz Duygular Alt Ölçeği* ile “Problem Davranış Ölçeği” toplam puanları arasında düşük düzeyde negatif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = -,252, p < 0.01$). *Genel Yeterlilik Alt Ölçeği* ile “Problem Davranış Ölçeği” toplam puanları arasında orta düzeyde negatif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = -,498, p < 0.01$). Tabloya göre çocukların motivasyon düzeyleri yükseldikçe problem davranışlar azalmakta aynı şekilde problem davranışlar arttıkça motivasyon düzeyleri azalmaktadır. Çocukların sosyal becerilerinin motivasyon düzeylerini ne kadar yordadığını saptamak amacıyla “Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği” ile

“Sosyal Beceri Ölçeği”nin ve “Problem Davranış Ölçeğinin” toplam puanları ile basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan basit doğrusal regresyon analizleri tek tabloda birleştirilerek Tablo 3 ve 4’de sunulmuştur.

Tablo 3: Çocukların Sosyal Becerilerinin Motivasyon Düzeylerini Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	Std. Hata	β	t	p	R	R ²
<i>Bilişsel Sebat</i>	Sabit	1,696	1,005		1,686	,093	,715	,511
	Sosyal Beceri	,230	,013	,715	17,753	,000*		
<i>Kaba Motor Sebat</i>	Sabit	4,752	1,057		4,494	,000	,640	,409
	Sosyal Beceri	,197	,014	,640	14,460	,000*		
<i>Yetişkinle Sosyal Sebat</i>	Sabit	2,246	1,160		1,937	,054	,631	,398
	Sosyal Beceri	,211	0,15	,631	14,22	,000*		
<i>Çocuklarla Sosyal Sebat</i>	Sabit	2,729	1,156		2,360	,019	,711	,505
	Sosyal Beceri	,262	,015	,711	17,558	,000*		
<i>Üst Düzey Memnuniyet</i>	Sabit	7,203	,994		7,246	,000	,621	,386
	Sosyal Beceri	,177	,013	,621	13,769	,000*		
<i>Olumsuz Duygular</i>	Sabit	13,582	2,144		6,336	,000	,368	,135
	Sosyal Beceri	,190	,028	,368	6,878	,000*		
<i>Genel Yeterlilik</i>	Sabit	1,854	1,081		1,716	,087	,676	,456
	Sosyal Beceri	,222	,014	,676	15,922	,000*		

*p<0,01

Tablo 3’e göre çocukların “Sosyal Beceri Ölçeği”nden aldıkları puanlar “Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği”nin tüm alt ölçeklerinden aldıkları puanları anlamlı bir şekilde yordamaktadır. *Bilişsel Sebat Alt Ölçeğine* ilişkin toplam varyansın %51’inin ($R^2=,511$, $p<0,001$); *Kaba Motor Sebat Alt Ölçeğinde* toplam varyansın %40’inin ($R^2=,409$, $p<0,001$); *Yetişkinle Sosyal Sebat Alt Ölçeğinde* toplam varyansın %,39’unun ($R^2=,398$, $p<0,001$); *Çocuklarla Sosyal Sebat Ölçeğinde* toplam varyansın %,50’sinin ($R^2=,505$, $p<0,001$); *Üst Düzey Memnuniyet Alt Ölçeğinde* toplam varyansın %,38’inin ($R^2=,386$, $p<0,001$); *Olumsuz Duygular Alt Ölçeğinde* toplam varyansın %,13’ünün ($R^2=,135$, $p<0,001$); *Genel Yeterlilik Alt Ölçeğinde* ise toplam varyansın %,45’inin ($R^2=,456$, $p<0,001$) çocukların sosyal becerileri ile açıklandığı ifade edilebilir. Bu sonuç çocukların sosyal becerilerinin motivasyon düzeylerinin önemli bir yordayıcısı olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4: Çocukların Problem Davranışlarının Motivasyon Düzeylerini Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	Std. Hata	β	t	p	R	R ²
<i>Bilişsel Sebat</i>	Sabit	26,178	,611		42,856	,000	,580	,336
	Problem Davranış	-,159	,013	-,580	-12,362	,000*		
<i>Kaba Motor Sebat</i>	Sabit	25,944	,605		42,890	,000	,538	,289

	Problem Davranış	-,141	,013	-,538	-11,084	,000*		
Yetişkinle Sosyal Sebat	Sabit	23,568	,707		33,326	,000	,420	,177
	Problem Davranış	-,120	,015	-,420	-8,051	,000*		
Çocuklarla Sosyal Sebat	Sabit	30,189	,717		42,096	,000	,548	,300
	Problem Davranış	-,171	,015	-,548	-11,388	,000*		
Üst Düzey Memnuniyet	Sabit	25,988	,571		45,494	,000	,504	,254
	Problem Davranış	-,122	,012	-,504	-10,152	,000*		
Olumsuz Duygular	Sabit	32,911	1,164		28,286	,000	,252	,064
	Problem Davranış	-,111	,024	-,252	-4,531	,000*		
Genel Yeterlilik	Sabit	24,847	,663		37,491	,000	,498	,248
	Problem Davranış	-,139	,014	-,498	-9,990	,000*		

*p<0,01

Tablo 4'e göre çocukların "Problem Davranış Ölçeği"nden aldıkları puanlar "Okul Öncesi Çocuklar İçin Motivasyon Ölçeği"nin tüm alt ölçeklerinden aldıkları puanları anlamlı bir şekilde yordamaktadır. *Bilişsel Sebat Alt Ölçeğine* ilişkin toplam varyansın %33'ünü ($R^2=,336$, $p<0,001$); *Kaba Motor Sebat Alt Ölçeğinde* toplam varyansın %28'ini ($R^2=,289$, $p<0,001$); *Yetişkinle Sosyal Sebat Alt Ölçeğinde* toplam varyansın %17'sini ($R^2=,177$, $p<0,001$); *Çocuklarla Sosyal Sebat Ölçeğinde* toplam varyansın %,30'unu ($R^2=,300$, $p<0,001$); *Üst Düzey Memnuniyet Alt Ölçeğinde* toplam varyansın %,25'ini ($R^2=,254$, $p<0,001$); *Olumsuz Duygular Alt Ölçeğinde* Toplam varyansın %,06'sını ($R^2=,064$, $p<0,001$); *Genel Yeterlilik Alt Ölçeğinde* ise toplam varyansın %,24'ünü ($R^2=,248$, $p<0,001$) çocukların düşük problem davranış puanlarıyla açıklandığı ifade edilebilir. Bu sonuç düşük düzeydeki problem davranışlarının çocukların motivasyon düzeylerinin yordayıcısı olduğu şeklinde yorumlanabilir. Başka bir ifadeyle bu sonuç çocukların problem davranışları azaldıkça motivasyon düzeylerinde artış sağlanabildiği şeklinde yorumlanabilir.

4. Sonuç ve Tartışma

Literatür incelendiğinde okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların motivasyon düzeyleri ile sosyal becerileri ve problem davranışları arasında ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalara ulaşılamamış ancak konu ile kısmen bağlantılı birkaç çalışma belirlenmiştir. Araştırmada çocukların motivasyon düzeyleri ile sosyal becerileri arasında pozitif yönde ve orta düzeyde ilişki bulunduğu saptanmıştır. Bununla birlikte çocukların sosyal beceri puanlarının motivasyon düzeylerinin önemli bir yordayıcısı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırmada çocukların problem davranış puanlarıyla motivasyon puanları arasında negatif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunduğu saptanmıştır. Bu sonuç çocukların düşük düzeydeki problem davranışlarının yüksek motivasyon düzeyinin yordayıcısı olduğu şeklinde

yorumlanabilir. Başka bir ifadeyle çocukların problem davranışları azaltıldıkça motivasyon düzeylerinde artış sağlanabilmektedir.

Özbey ve Dağlıoğlu'na (2017) göre; okul öncesi dönemde çocuklarda var olan içsel motivasyonun sürdürülmesi ve geliştirilmesi çocuğun davranışlarını önemli ölçüde etkilemektedir. Huang ve Ling Lay (2017) tarafından yapılan boylamsal çalışmada motivasyonun, erken çocukluk dönemi ve ilerleyen yıllarda da sosyal yeterliliğin önemli bir yordayıcısı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Jambunathan, Burts ve Pierce (1999) çalışmalarında çocukların motivasyon düzeyleri ile sosyal becerileri arasında pozitif yönde ve çift yönlü bir ilişki bulunduğunu saptamışlardır. Araştırmada ayrıca okul öncesi dönem çocuklarında motivasyonun sosyal-duygusal gelişim, öz düzenleme ve akran kabul bileşeninin önemli yordayıcıları olduğunu belirlenmiştir. Józsa ve Barrett (2018) anasınıfına devam eden çocuklarla yaptıkları çalışmada, motivasyonunun sosyal duygusal beceriler ve okula hazırbulunuşluk üzerindeki önemine dikkat çekerek, motivasyon ile sosyal beceriler ve okula hazırbulunuşluk arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ifade etmişlerdir. Özbey (2018a) tarafından yapılan çalışmada, çocukların motivasyon düzeyleri ile öz düzenleme becerileri arasında orta düzeyde pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunduğu saptanmıştır. Özbey (2018b) çalışmasında çocukların motivasyon düzeyleri ile ahlaki değer davranışları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunduğunu saptamıştır. Özbey (2018b) olumlu davranış biçimlerinin motivasyonu beslediği ve desteklediğini ifade ederek motivasyonun tanımlarına bakıldığında hedefe ulaşmak için yönlendiren psikolojik gücün erken çocukluktan itibaren bireye akıl, duygu ve hareketler açısından güçlü bir organizasyon becerisi kattığını vurgulamıştır. Yapılan çalışmalar çocukların saldırganlık, hiperaktivite gibi davranış problemleriyle motivasyon düzeyleri arasında negatif yönde ilişki bulunduğunu ortaya koymuştur (Goldberg, 1994; Morgan, Yang, Griego, Barrett ve Harmon, 1998; Levine, 2000).

Araştırma bulguları yapılan diğer araştırma sonuçları ile birlikte değerlendirildiğinde motivasyon düzeyleri olumlu ya da olumsuz davranışlardan pozitif ya da negatif yönde etkilenebilmektedir. Başka bir ifadeyle sosyal beceriler motivasyonun güçlenmesine yardımcı olmakta; problemleri davranışlar ise motivasyon düzeylerini düşürmektedir. Araştırma içsel motivasyonun zayıfladığı ve ödüllere bağlı dışsal motivasyonun davranış düzenlemesinde sıklıkla kullanıldığı günümüzde sosyal becerilerin kazandırılmasının çocuğa katkısını bir kez daha ortaya koymuştur. Sosyal becerilerin kazandırılması çocuklarda problemleri davranışların azalmasında etkindir. Sosyal becerileri gelişmiş çocuklar sorumluluk sahibi, başladığı işi bitirme konusunda sebatkâr, sabırlı, problem çözebilen, duygularını yönetebilen ve sosyal ilişkilerinde memnuniyeti yüksek çocuklardır. Söz konusu durum çocukta içsel motivasyonu

destekleyerek aynı zamanda olumlu sosyal davranışlarda sürekliliği sağlamada da etkiye sahiptir. Araştırma sonuçları dikkate alınarak şu öneriler verilebilir:

Motivasyonun uyum, başarı, problem davranışlar ve sosyal beceri üzerindeki etkisi dikkate alınarak, öğretmenler tarafından çocuklarda motivasyonun gelişimini destekleyici etkinlikler planlanmalıdır. Motivasyon düzeyleri sadece öğretmen görüşleriyle sınırlandırılmayarak araştırmaya aileler de dahil edilerek literatüre katkı sağlanabilir. Motivasyon düzeyi düşük çocukların problem davranışlarının yüksek olduğu sonucundan yola çıkılarak, bu çocuklar için etkili müdahale programları geliştirilmelidir. Araştırma sonuçları dikkate alınarak, okul öncesi dönemde çocukların motivasyon gelişimleri üzerine boylamsal çalışmalar yapılması önerilebilir. Okullar bültenler aracılığı ile her hafta ailelerin uygulayabileceği motivasyon düzeyini artırıcı aile katılımı çalışmaları yapılabilir. Motivasyonun nasıl geliştiği ve zamanla nasıl devam ettiğini belirleyen faktörlerin neler olduğu üzerine aileler ve öğretmenler bilgilendirilebilir.

Kaynaklar

- Akbaba, S. (2006). Eğitimde motivasyon. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 343-361.
- Akduman, G., Günindi, Y. ve Türkoğlu, D. (2015). Okul öncesi dönem çocukların sosyal beceri düzeyleri ile davranış problemleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(37), 673-683
- Alisinanoğlu, F. ve Özbey, S. (2011). *Okul öncesi dönemde sosyal beceri ve problem davranış eğitim program örnekleri*. Ankara: Morpa
- Basten, M., Tiemeier, H., Althoff, R. R., van de Schoot, R., Jaddoe, V. W., Hofman, A., Hudziak, J. J., Verhulst, F. C., and van der Ende, J. (2015). The stability of problem behavior across the preschool years: an empirical approach in the general population. *Journal of abnormal child psychology*, 44(2), 393-404.
- Brophy, J. (2004). *Motivating students to learn*. (Second Edition). London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Bikos, K., & Gregoriadis, A. (2012). Moral judgments of sociometrically neglected children concerning in the first grade. *International Journal of Humanities and Social Science*, 2(9), 23-33.
- Carter, A. S., Briggs-Gowan, M. J., & Davis, N. O. (2004). Assessment of young children's social emotional development and psychopathology: recent advances and recommendations for practice. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45(1), 109-134.
- Clark, R., Menna, R. & Manel, S., W. (2012). Maternal scaffolding and children's social skills: a comparison between aggressive preschoolers and non-aggressive preschoolers. *Early Child Development and Care*, 183(5), 707-725.
- Clikeman, M., S. (2007). *Social competence in children*. E Booksss: 1-9.
- Cuskelly, M. & Gilmore, L. (2014). Motivation in children with intellectual disabilities. *Research and Practice in Intellectual and Developmental Disabilities*, 1(1), 51-59.

- Çubukçu, Z. & Gültekin, M. (2006). İlköğretimde öğrencilere kazandırılması gereken sosyal beceriler. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 37, 155- 174.
- Denham, S. A., Blair, K. A., DeMulder, E., Levitas, J., Sawyer, K., Auerbach-Major, S., Queenan, P. (2003). Preschool emotional competence: Pathway to social competence? *Child Development*, 74(1):238-256.
- Elias, M. J. (2018). Nurturing intrinsic motivation in students enabling students to experience accomplishments and improvement builds their feeling of competence a powerful intrinsic motivator. *Social And Emotional Learning*.
<https://www.edutopia.org/profile/maurice-j-elias>
- Foster, E. M., & Jones, D. E. (2005). The high costs of aggression: public expenditures resulting from conduct disorder. *American Journal of Public Health*, 95(10), 1767–1772.
- Gregoriadis, A., Grammatikopoulos, V., & Zachopoulou, E. (2013). Evaluating preschoolers' social skills: the impact of a physical education program from the parents' perspective. *International Journal of Humanities and Social Science*, 3(10), 40–51.
- Goldberg, M. D. (1994). A developmental investigation of intrinsic motivation: correlates, causes, and consequences in high ability students. *Doctoral Dissertation, Curry School of Education, University of Virginia*, 16-88.
- Huang, S. Y & LingLay, K. (2017). Mastery motivation in infancy and early childhood: the consistency and variation of its stability and predictability of general competence. *Hungarian Educational Research Journal*, 7(2), 15-31.
- Jambunathan, S., Burts, D. C., & Pierce, S. H. (1999). Developmentally appropriate practices as predictors of self-competence among preschoolers. *Journal of Research in Childhood Education*, 13(2), 167-174.
- Józsa, K. & Barrett, K., C. (2018). Affective and social mastery motivation in preschool as predictors of early school success: a longitudinal study. *Early Childhood Research Quarterly*, 45, 81-92.
- Kanlıkılıçer, P. (2005). Okul öncesi davranış sorunları tarama ölçeği geçerlilik güvenilirlik çalışması. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul*
- Kılıç, K. ve Güngör Aytar, F. (2017). Erken çocuklukta sosyal becerilere sosyal beceri eğitiminin etkisi, sosyal becerilerle mizaç arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 42(191), 185-204.
- Levine, S., L. (2000). Mastery motivation and child behavior problems. *Doctoral Dissertation at The University of Miami*. 72
- Mitchell, A., and Glossop, R. (2005). Heart smarts. *Emotion literacy, the vanier institute of the family*. Ottawa, 6-29.
- Morgan, G. A., Jun Wang, J., Barrett, K. C., Liao, H. F., Wang, P. J., Huang, S. Y. and Jozsa, K. (2015). The revised dimensions of mastery questionnaire (DMQ 18).
<https://sites.google.com/a/rams.colostate.edu/georgemorgan/mastery-motivation>
- Morgan, G. A., Harmon, R. J., and Maslin-Cole, C. A. (1990). Mastery motivation: definition and measurement. *Early Education and Development*, 1(5), 318-339.
- Morgan, G. A., Yang, R. K., Griego, O. V., Barrett, K. C. and Harmon, R. J. (1998). Mastery motivation in preschool children: relations to aggression and hyperactivity. Presented at the March 1997 AERA Conference in Chicago, 1-12, ED422107.

- Nissen, H. ve Hawkins, J. C. (2010). Promoting emotional competence in the preschool classroom. *Childhood Education*, 86(4), 255-259.
- Özbey, S. (2018a). Okul öncesi dönem çocuklarında motivasyon ve öz düzenleme becerileri üzerine bir inceleme. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(65), 26-47.
- Özbey, S. (2018b). Okul öncesi dönem çocuklarının ahlaki değer davranışları ile motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16, 1-15.
- Özbey, S. ve Dağlıoğlu, E. (2017). Adaptation study of the motivation scale for the preschool children (DMQ18). *International Journal of Academic Research*, 4, 2(1), 1-14.
- Ryan, R. M., and Deci, E. L. (2000a). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78. Doi:10.1037/0003-066X.55.1.68.
- Ryan, R. M., and Deci, E. L. (2000b). Intrinsic and extrinsic motivations: classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54-67.
- Samancı, O. ve Uçan, Z. (2017). Çocuklarda sosyal beceri eğitimi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(1), 281-288.
- Senko, C., Durik, A. M., & Harackiewicz, J. M. (2008). Historical perspectives and new directions in achievement goal theory: understanding the effects of mastery and performance-approach goals. In J. Y. Shah & W. L. Gardner (Eds.), *Hand book of Motivation Science*, 100-113.
- Sübaşı, G. ve Şehirli, N. (2010). Çocuk davranışlarını değerlendirme ölçeği'nin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(3), 789-804.
- Şahin, C. (2001). Sosyal beceri ve sosyal yeterlik. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 9-19.
- Tuğrul, B. (2002). Erken Çocukluk döneminde öğrenmeyi ve öğretimi kolaylaştıran özellikler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(22), 142-147.
- Turner, L. A., & Johnson, B. (2003). A model of mastery motivation for at risk preschoolers. *Journal of Educational Psychology*, 95(3), 495-505.
- Yavuzer, H. (1998). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Extended Abstract

As soon as children are born, they have an endless exploration and research energy in their development process. Even if there are no specific prizes, the children's curiosity, research and exploration efforts are intrinsic/internal and motivational (Ryan and Deci, 2000b). By being motivated by internal and external factors, children desire to interact effectively with the environment. At this point, motivation serves as a propeller for the problem solving tasks for children (Cuskelly and Gilmore, 2014). Internal motivation is very important for incorporation, competence, spontaneous interest, cognitive and social development; it also includes the natural tendency for discovery, which represents a source of vitality throughout life (Ryan and Deci, 2000b). In addition, individuals with internal motivation enrich themselves and their efforts towards their goals. They concentrate on learning tasks and continue to work persistently to accomplish a task (Özbey, 2018a). For pre-school and post-school success, international literature present research on how motivation is important in children in terms of social emotional, cognitive, motor, and academic skills, as well as general development (Özbey, 2018a). Elsworth (2009) highlights the importance of motivational components on which self-regulated learning is based, since motivation plays a very important role in learning and constitutes an important ground for self-regulated learning.

In recent years, in studies that display the importance of motivation in early childhood, motivation is now being referred to as an aspect that qualifies academic achievement and progress in almost all areas of development. Different learning results of the factors such as creativity, perseverance, self-esteem, trust, interest and excitement originating from internal motivation at the school environment increased interest in the theme of motivation (Özbey, 2018b). When the literature is reviewed, it is seen that domestic studies related to motivation in early childhood are limited. According to Morgan et al. (2015), "Motivation is a fundamental developmental structure that should be used as part of a comprehensive assessment of children." Hence, the research is planned to determine the relationship between the motivation levels of children and their social skills and problem behaviors. The study provides a preliminary examination of the correlation of social cohesion and skills to motivation. At the same time, it is asserted that the study will contribute to the literature related to early childhood period with a different perspective and will be a guideline for future studies to be conducted.

The study was designed with a quantitative approach. This study, which examines the relationship between the motivation levels of children attending pre-school education institutions and their social skills and problem behaviors, is planned in the relational survey model. The population of the study consisted of 48-72 months-old children attending public and private kindergartens under the Ministry of National Education in the city center of Kars during the spring term of the 2017-2018 academic year. 304 children selected from the universe by simple random sampling method constitute the sample of the study. 52.3% of the children were female (n = 159) and 47.7% (n = 145) were male. Within the scope of the research, the Personal Information Form -which contains information on the demographic characteristics of the children-, Preschool and Kindergarten Behavior Scale (PKBS-2), and Motivation Scale for Preschool Children were used.

In the study, it was found that there was a positive and moderate relationship between the motivation levels and social skills of the children. In addition, it was found that children's social skill scores were an important predictor of their motivation levels (Table 1,3). In this study, a negative and significant relationship was found between the problem behavior scores and motivation scores of the children. This result may be interpreted as low-level problem behaviors of children as predictors of high motivation level. In other words, as the children's problem behaviors decrease, their motivation levels can be increased (Table 2 and 4). According to Özbey and Dağlıoğlu (2017), maintaining and developing the internal motivation of children in pre-school period significantly affects the behavior of the child. Through the longitudinal study by Huang and Ling Lay (2017), it was found that motivation is an important predictor of social competence in early childhood and later years.

In this study, it was determined that motivation was an important predictor of social-emotional development, self regulation and peer acceptance component in pre-school age children. Józsa and Barrett (2018) emphasized the importance of motivation on social emotional skills and school readiness in their study with children attending kindergarten and they stated that there was a significant relationship between motivation and social skills and school readiness. In a study conducted by Özbey (2018a), it was found that there was a moderate and positive relationship between the motivation levels and self-regulation skills of the children.

When the findings of the study are assessed together with the other research results, the motivation levels can be affected positively or negatively by positive or negative behaviors. In other words, social skills help strengthen motivation, while problematic behaviors decrease motivation levels. The research once again revealed the contribution of providing the children with social skills in today's world where internal motivation, which has been weakened, and external motivation, which is based on awards, are frequently used in regulating behaviour. Acquiring social skills is a factor in decreasing problem behaviors in children. Children, who have developed social skills, are responsible, persistent, patient, have problem-solving skills, are able to manage their emotions and have high satisfaction in their social relations. This situation has the effect of supporting internal motivation in the child and also provides continuity in their positive social behaviors.